

**PREDLOG PRIPOROČIL ZA TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE Z MOBILNOSTJO GLEDE
DOSTOPA DO ZAVAROVANIH OBMOČIJ TER GIBANJA ZNOTRAJ NJIH
(Chambéry - 20/10/2008)**

Pričujoči seznam priporočil je nastal na podlagi izmenjav izkušenj v okviru mednarodnega seminarja »Trajnostna mobilnost in zavarovana območja v Alpah« (11. junij 2008, L'Argentière-La-Bessée/F), ki ga je v sodelovanju s francoskim Ministrstvom za ekologijo, energijo, trajnostni razvoj in urejanje prostora ter Delovno skupino Proomet Alpske konvencije za Mrežo zavarovanih območij v Alpah organizirala Pisarna za zavarovana območja Task Force Stalnega sekretariata Alpske konvencije.

K vsakemu priporočilu so v največji možni meri dodani primeri ukrepov upravljanja izvedeni neposredno na zavarovanih območjih ali v prid zavarovanim območjem. Nekateri izmed omenjenih primerov so podrobno opisani v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).

Predlog priporočil predstavlja prispevek zavarovanih območij k poročilu Delovne skupine Promet Alpske konvencije, ki bo predstavljeno ministrom osmih alpskih držav na 10. Alpski konferenci (10.-12. marec 2009, Evian/F).

Dejavnosti zavarovanih območij na področju trajnostne mobilnosti se bodo nadaljevale v okviru Delovne skupine »Trajnostni turizem, kulturna dediščina in mobilnosti«, ki jo koordinirata Naravni regijski park Vercors ter koordinacijska pisarna mreže Alparc.

N°	Zaznani problemi	Priporočila
1	<p>Začetno nasprotovanje določenih lokalnih akterjev, prebivalcev in obiskovalcev omejevanju uporabe osebnih vozil.</p> <p>Zahteve skupnosti znotraj zavarovanih območij po podeljevanju dodatnih pooblastil za promet z osebnimi vozili.</p>	<p>a) Razviti ponudbo mehke mobilnosti v sodelovanju z lokalnimi prevoznikiškimi družbami. Podpreti zavarovana območja pri njihovi vlogi zagotavljanja informacij in izobraževanja obiskovalcev in lokalnih prebivalcev.</p> <p>Primeri: <i>* Uspešno sodelovanje na lokalni ravni v Krajskem parku Logarska dolina/SI pri umirjanju motornega prometa. Podroben opis v prilogi (dostopno v slovenščini).</i> <i>* Sodelovanje med Naravnim parkom Zillertaler Alpen/A in lokalnimi akterji pri prizadevanjih za zmanjšanje števila osebnih vozil v dolini Zillergrund. Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</i></p> <p>b) Ponuditi storitve visoke kakovosti tistim obiskovalcem zavarovanih območij, ki so se pripravljene odpraviti uporabi osebnega vozila.</p> <p>c) Podpirati strategije komuniciranja z javnostjo na nacionalni in regionalni ravni, ki spodbujajo trajnostno mobilnost.</p> <p>Primeri: Informacijske kampanje o pozitivnih učinkih zmanjševanja prometa (kakovost življenja, varstvo okolja), centralizacija podatkov o ponudbi mehke mobilnosti ter širjenje teh podatkov v kar največji možni meri, itd.</p>
2	<p>Prevelik turistični obisk, ki ima negativne učinke na naravno okolje</p>	<p>a) Urediti območja, najbolj prizadeta zaradi prevelikega turističnega obiska (plačljiva parkirišča, zaprtje cest, vpeljava ali izboljšanje obstoječih ponudb mehke mobilnosti, itd.) in z njimi trajnostno upravljati.</p> <p>Primeri: <i>* Zaprta cesta v Kötschachtalu v Narodnem parku Hohe Tauern/A - cesta ostaja dostopna za kočije ter avtobus. Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini, italijanščini in angleščini).</i> <i>* Projekt »Véloroute« Naravnega regijskega parka Luberon/F - 236 km dolga označena kolesarska pot.</i></p>

	<p>* Omejitev dostopa po dovozni gorski cesti: dolina Entre Deux Eaux v Narodnem parku Vanoise/F. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</p> <p>b) Postopno omejiti dostop do zavarovanih območjih z osebnimi motornimi vozili.</p> <p>Primeri: * Umirjanje motornega prometa v Krajinskem parku Logarska dolina/Sl. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v slovenščini). * Projekt zmanjšanja števila osebnih vozil v dolini Zillergrund - Naravni park Zillertaler Alpen/A. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</p>
<p>3 Visoki stroški uveljavljanja alternativnih možnosti mobilnosti, ki bi nadomestile prevoz z osebnimi vozili.</p>	<p>a) Podpirati lokalno sodelovanje ter oblikovanje partnerstev s ciljem razvoja dejavnosti, ki prinašajo dodano vrednost ponudbi trajnostne mobilnosti: ponudbo mehke mobilnosti in izobraževalne dejavnosti povezati z prostočasnimi dejavnostmi ter možnostmi prenočevanja; obiskovalcem, ki se odločijo za javni prevoz, ponuditi določene ugodnosti.</p> <p>Primeri: * Projekt »ParcoCard« Naravnega parka Adamello Brenta/It, ki daje pravico do brezplačnega parkiranja, uporabe avrobusnih linij znotraj pakra ter vstopa v info center ter Park dogodivščin. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini). * Spremljevalne dejavnosti Naravnega parka Verdon/F ob organizaciji dnevov brez avtomobila na t.i. »Route de crêtes« (grebenska cesta). <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini). * Projekt »A piedi tra le nuvole« (Peš med oblake) Narodnega parka Gran Paradiso/It, ki ob nakupu avtobusne vozovnice obiskovalcem ponuja široko paleto kulturnih in izobraževalnih dejavnosti. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini, italijanščini in angleščini). * Storitev »Šerpa« Naravnega regijskega parka Queyras/F, ki pohodnikom ponuja prenos prtljage med posameznimi prenočišči ter jim tako omogoča večdnevne pohodniške ture brez uporabe osebnega vozila. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini). * Projekt »Okoljski bonus« v dolini Zillergrund / Naravni park Zillertaler Alpen/A. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</p> <p>b) Ozavestiti odločevalce ter uporabnike o ozadju cene ter ponudbe: poudariti prednosti ter odločujoče argumente v prid javnega prevoza.</p>
<p>4 Informacije o obstoječih možnostih alternativnih oblik prevoza so pogosto nepopolni in premalo vidni, obenem pa le redko vključeni v nek integriran sistem.</p>	<p>a) Razviti sodelovanje med prevozniki družbami na različnih ravneh (nacionalni in lokalni) s ciljem zagotavljanja popolnejše, preprostejše, privlačne in centralizirane predstavitve informacij o vseh možnostih prevoza.</p> <p>b) Na nacionalni in lokalni ravni obveščati obiskovalce in lokalne prebivalce o alternativnih možnostih prevoza: informacijska središča, spletne strani zavarovanih območij, informacijske kampanje v medijih, prenočišča, turistične točke, lokalna in nacionalna mreža javnih prevozov.</p> <p>Primeri: * Strategija komuniciranja Naravnega Parka Paneveggio - Pale di San Martino/It. <u>Podroben opis v prilogi</u> (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini). * Projekt Xeismobil: informacijski sistem o regionalni mobilnosti za lokalne prebivalce in obiskovalce regije Naravnega parka Gesäuse/A. <u>Podroben opis v</u></p>

	<p><i>prilogi (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</i></p> <p><i>* Spletna stran Središča mobilnosti kraja Trièves v Naravnem regijskem parku Vercors/F, ki na enem mestu združuje vso ponudbo prevoza (vlak, avtobus, organizirani avtostop, skupni prevoz).</i></p> <p>c) Podpreti in spodbuditi zavarovana območja pri iskanju dodatnih možnosti širjenja informacij: regionalne in lokalne turistične organizacije, uredniki turističnih vodičev, itd.</p>
5	<p>Slaba organizacija »zadnjega kilometra«:</p> <p>* Neustrezne povezave (ponudba in pogostost povezav) med železniškim omrežjem in omrežjem lokalnega javnega prevoza.</p> <p>* Težnja po odpravljanju že obstoječih oblik ponudbe javnega prevoza.</p> <p>* Geografske značilnosti alpskih zavarovanih območij pogosto onemogočajo dostop do teh območij z vlakom.</p> <p>Spodbujati sodelovanje med zavarovanimi območji, lokalnimi deležniki in prevozniki s ciljem oblikovanja zasebno-javnih partnerstev ter vzpostavitev zaokroženega omrežja javnega prevoza:</p> <p>- Podpreti in spodbuditi prevoznike k zagotavljanju dostopa do naselij, ki se nahajajo na zavarovanih območjih ali na njihovem obrobju:</p> <p>Primeri:</p> <p><i>* Projekt »alpskega avtobusa«, novih prog javnega prevoza za dostop do odhodnih točk na ekskurzije v zavarovanih območjih Binntal in Gantrisch/CH. Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</i></p> <p><i>* Omrežje multimodalnih prevozov Naravnega parka Adamello Brenta/I. Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini in italijanščini).</i></p> <p><i>* Projekt »NaturParkBus« Naravnega parka Dobratsch/A - sezonski avtobus, ki povezuje mesto Beljak s kraji znotraj parka.</i></p> <p>- Razviti neposreden dostop z vlakom do zavarovanih območij, še posebej preko ponovne uvedbi nočnih vlakov (posebej pereča problematika v Franciji).</p> <p>Primeri:</p> <p><i>* Primer projekta »Fahrtziel Nature« nemških železnic DB Bahn</i></p> <p>- Razviti ostale oblike javnega prevoza, ko dostop z vlakom ni mogoč.</p>
6	<p>Razvoj inovacij</p> <p>a) Podpreti zavarovana območja, ki želijo vpeljati uporabo »čistih vozil«.</p> <p>b) Spodbujati sodelovanje med proizvajalci na eni ter zavarovanimi območji na drugi strani s ciljem uresničevanja pilotnih projektov.</p> <p>Primeri:</p> <p><i>* Primer oblikovanja ter preizkušanja terenskih vozil za oskrbo zavetišč s pogonom na biometan v Narodnem parku Hohe Tauern/A v sodelovanju z zasebnim podjetjem Magna Steyer). Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini, italijanščini in angleščini).</i></p> <p>c) Podpreti sodelovanje zavarovanih območij v raziskovalnih programih.</p>
7	<p>Vrednost obstoječih projektov ni dovolj prepoznana</p> <p>a) Spodbuditi dialog in sodelovanje med zavarovanimi območji tako na medregionalni kot na mednarodni ravni.</p> <p>Primer:</p> <p><i>* Projekt Avtobusa za dogodivščine v čezmejnem zavarovanem območju Narodnega parka Berchtesgaden/D in Naravnega parka Weißbach/A. Podroben opis v prilogi (dostopno v francoščini, nemščini, italijanščini in angleščini).</i></p> <p>b) Spodbuditi in podpreti proces ovrednotenja projektov ter pri tem upoštevati že obstoječe možnosti (certifikat ISO 14001, že podeljen Naravnemu parku Adamello Brenta/I, Evropska listina o razvoju turizma na zavarovanih območjih).</p>